

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘
องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากูบ อำเภอชัยใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิดโอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด การประเมินความเสี่ยงการทุจริตเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการค้นหา หรือระบุจุดอ่อน (Weakness) ของระบบต่าง ๆ ภายในองค์กรที่อาจเป็นช่องให้เกิดการทุจริต และเป็นการมุ่งหาความเป็นไปได้ (Potential) ที่จะเกิดการกระทำการทุจริตในอนาคต

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการ ระบบ หรือแนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต	
ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ความเสี่ยงการทุจริต (Corruption Risk)	ความเสี่ยง : เหตุการณ์ที่มีความไม่แน่นอนและมีความเป็นไปได้ที่อาจเกิดขึ้น ทุจริต : การใช้อำนาจรัฐในทางที่ผิด : การดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตและประทุพติมิชอบและการรับสินบน หรืออาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวมของหน่วยงานในอนาคต ปัญหา หรือความต้องการ : ของผู้รับบริการ หรือธุรกิจตัวกลาง” หรือ Third Party หรือ Customs Broke หรือที่เรียกชื่ออย่างอื่น สำหรับด้านการอนุมัติอนุญาต ให้ถือว่าเป็นความเสี่ยงการทุจริตเนื่องจากความยุ่งยาก(Pain point) อุปสรรคของหรือความ ต้องการของผู้ขอรับบริการ ในแต่ละจุดสัมผัสของการให้บริการเป็นจุดเสี่ยงหรือเป็นสื่อการเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าเท่าใดนำไปสู่การจ่ายเงินและค่าธรรมเนียมนอกระบบ หรืออาจมีการเอื้อประโยชน์ หรือการตอบแทนบุญคุณในรูปแบบต่าง ๆ อาจก่อให้เกิดการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
สินบน (Bribery)	สินบน Bribery ISO 37001 : ให้ความหมายสินบน หมายถึง การเสนอ การสัญญา การให้ การรับ การเรียกร้องผลประโยชน์ที่ไม่สมควร ไม่ว่าจะมียุทธค่าเท่าใด (ผลประโยชน์นั้นเป็นได้ทั้งในรูปตัวเงินและไม่ใช้ตัวเงิน ทั้งทางตรงและทางอ้อมและไม่ว่าจะเป็นสถานที่ใด ๆ ก็ตามโดยเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นการโน้มน้าวหรือตอบแทนเพื่อให้บุคคลกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามหน้าที่ของบุคคลนั้น (ตามความหมายของ ISO 37001 “offering, promising, giving, accepting or soliciting of an undue advantage of any value (which could be financial or non-financial), directly or indirectly, and irrespective of location(s), in violation of applicable law, as an inducement or reward for a person acting or refraining from acting in relation to the performance of that person’s duties. ที่มา : Bureau Veritas Certification Services The Implementation of ISO 37001 with Gift Giving and Receiving)
ของขวัญ (ระบียบสำนักนายก รัฐมนตรี ว่าด้วยการให้ หรือรับของขวัญของ เจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ. 2565)	เงิน ทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดที่ให้แก่กันเพื่ออวยยศยศไมตรี ให้เป็นรางวัลให้โดยเสนหา ให้เพื่อการสงเคราะห์ หรือให้เป็นสินน้ำใจ และให้หมายความรวมถึงประโยชน์อื่นใด อันอาจคำนวณเป็นเงินได้ เช่น การให้สิทธิพิเศษ ซึ่งมีใช้เป็นสิทธิที่จัดไว้สำหรับบุคคลทั่วไปในการได้รับการลดราคาทรัพย์สิน หรือการได้รับบริการหรือการรับการฝึกอบรม หรือการรับความบันเทิง ตลอดจนการออกค่าใช้จ่ายในการเดินทาง หรือท่องเที่ยว ค่าที่พัก ค่าอาหาร หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียว และไม่อาจจะให้เป็นบัตร ตัว หรือหลักฐานอื่นใด การชำระเงินให้ล่วงหน้า หรือการคืนเงินหรือสิ่งของไว้ในภายหลัง
การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใด ตามธรรมจรรยา	มาตรา 128 พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 ประกอบประกาศคณะกรรมการป้องกัน และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่องหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่ ของรัฐ พ.ศ. 2543 ข้อ 3 ให้นิยาม “การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดตามธรรมจรรยา” หมายความว่า การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดจากญาติหรือบุคคลที่ให้แก่ในโอกาสต่าง ๆ โดยปกติตามขนบธรรมเนียม ประเพณี หรือวัฒนธรรม หรือให้กันตามมารยาทที่ปฏิบัติกัน
ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	เป็นขั้นตอนในการค้นหาว่ามีรูปแบบ หรือเหตุการณ์ที่อาจจะความเสี่ยงการทุจริตในอนาคต
โอกาส (Likelihood)	โอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต
ผลกระทบ (Impact)	ผลกระทบจากเหตุการณ์ที่อาจจะเกิดขึ้นทั้งที่เป็นตัวเงินหรือไม่เป็นตัวเงิน

นิยามที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการความเสี่ยงการทุจริต ที่มา : คู่มือแนวทางการประเมินความเสี่ยงการทุจริต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ (สำนักงาน ป.ป.ท.)	
ศัพท์เฉพาะ	คำอธิบาย
ระดับความรุนแรง ของความเสี่ยงการทุจริต (Risk Score)	คะแนนรวมที่แสดงให้เห็นถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต ที่เป็น ผลจากการประเมินความเสี่ยงการทุจริต จาก 2 ปัจจัย คือ โอกาสเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact)
ผู้รับผิดชอบความเสี่ยง การทุจริต (Risk Owner)	ผู้ปฏิบัติงานหรือรับผิดชอบกระบวนการงานหรือโครงการ

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจหรือการปฏิบัติหน้าที่
ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต
ของทางราชการ พ.ศ.2558
2. การใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
3. การจัดซื้อจัดจ้าง
4. การบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนการประเมินความเสี่ยงการทุจริต มี 6 ขั้นตอน ดังนี้

- 1) การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน
- 2) การระบุประเด็นความเสี่ยง
- 3) การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยง
- 4) การประเมินความเสี่ยง
- 5) การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยง
- 6) การจัดทำรายงานผลการดำเนินการตามแผนบริหารจัดการความเสี่ยง

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือขั้นตอนการทำงาน

องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากูบ จะแบ่งความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงาน
ตามภารกิจหรือ การปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย 4 ประเด็น ดังนี้

1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการ
พิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล

ขั้นตอนที่ 2 การระบุประเด็นความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ
ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (know factor และ Unknow factor)

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	-	/
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาต ประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	-	/
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อเพื่อการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ	-	/
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	-	/
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างโดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา	-	/
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	-	/
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
- การเรียกรับเงินจากบริษัท ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท ผู้รับจ้าง	-	/
- การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อดึงราคากลางของ	-	/

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ประเภทความเสี่ยง	
	Know factor (ความเสี่ยงที่เคยเกิด)	Unknow factor (ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด)
พัสดุที่ไม่สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง		
- การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพพัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	-	/
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
- การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	-	/
- การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	-	/
- การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	-	/
- การสอบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนให้ได้คะแนนสูง	-	/
- การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครในลักษณะช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	-	/
- การประกาศผลสอบ โดยมีการแก้ไขคะแนนหรือลำดับการสอบได้ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้รับเลือก	-	/

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

องค์การบริหารส่วนตำบลท่ากูบ กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ในการประเมินความเสี่ยงของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก 2 ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) และการให้คะแนนทั้ง 2 ปัจจัย รายละเอียด ดังนี้

1. ด้านโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) พิจารณาความเป็นได้ที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยงในช่วงเวลาหนึ่งในรูปของความถี่หรือความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์นั้น ๆ

โอกาสเกิดการทุจริต (likelihood)	
5	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 5 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูงมาก)
4	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 4 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดได้สูง)
3	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 3 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นบางครั้ง)
2	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 2 ครั้ง / ปี (โอกาสเกิดขึ้นน้อยมาก)
1	โอกาสเกิดการกระทำทุจริต 1 ครั้ง / ปี (ไม่น่ามีโอกาสเกิดขึ้น)

2. ด้านผลกระทบ (Impact) การวัดความรุนแรงของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นจากความเสี่ยงนั้น โดยสามารถแบ่งเป็นผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงินและผลกระทบทางการเงิน

2.1 ผลกระทบที่ไม่ใช่ทางการเงิน

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	- เกิดความเสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ ถูกลงโทษข้อมูลความผิดเข้าสู่กระบวนการทางยุติธรรม - เกิดการฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงานกำกับดูแล องค์กรตรวจสอบทำการตรวจสอบความเสียหายที่เกิดขึ้น
4	- ภาพลักษณ์ของหน่วยงานติดลบเรื่องความโปร่งใส สื่อมวลชน สื่อสังคมออนไลน์ลงข่าวอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจ - ร้องเรียนต่อสื่อมวลชนและมีการออกข่าว
3	- หน่วยตรวจสอบของหน่วยงาน หรือหน่วยตรวจสอบจากภายนอกเข้าตรวจสอบข้อเท็จจริง - มีการส่งหนังสือร้องเรียนและตั้งคำถามต่อการทำงานโดยไม่ได้รับคำตอบที่ชัดเจน
2	- ปราบปรามข้อผิดพลาดที่อาจพาดพิงคนภายในหน่วยงาน มีคนร้องเรียน แจ้งเบาะแส - เริ่มมีความกังวลและสอบถามข้อมูล
1	- แทบจะไม่มี

2.2 ผลกระทบทางการเงิน

ระดับ	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)
5	ความเสียหายตั้งแต่ 1,000,000 บาท ขึ้นไป
4	ความเสียหายตั้งแต่ 500,000 บาท ถึง 1,000,000 บาท
3	ความเสียหายตั้งแต่ 250,000 บาท ถึง 500,000 บาท
2	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท ถึง 250,000 บาท
1	ความเสียหายตั้งแต่ 100,000 บาท หรือน้อยกว่า

ตารางการประเมินระดับค่าความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาส ที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาต ของทางราชการ พ.ศ.2558			
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่ มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อ ความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	2	2	4
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบ กิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขอ อนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถาน ประกอบการ ไม่เป็นไปตาม หลักเกณฑ์	3	2	6
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
- ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้น ระเบียบฯ ที่เอื้อเพื่อการแสวงหา ประโยชน์ที่มีขอบ	3	1	3
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงาน ของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ใน หน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวก พ้อง อันเป็นการแทรกแซงการ ทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	3	1	3
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้าง ผู้รับเหมาก่อสร้างโดยก่อนทำสัญญา มีการรับเงินจากผู้รับเหมา	3	3	9
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับ สินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดย ไม่เป็นธรรม	3	3	9

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาส ที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรง ของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง			
- การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง	3	3	9
- การจัดทำรายการขอซื้อของจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อตั้งราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	3	3	9
- การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	3	3	9
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล			
- การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	3	2	6
- การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	3	3	9
- การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบ โดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	3	3	9
- การสอบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนให้ได้คะแนนสูง	3	3	9
- การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครในลักษณะช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	3	3	9

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาสเกิด x ผลกระทบ)
- การประกาศผลสอบ โดยมีการแก้ไขคะแนนหรือลำดับการสอบได้ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้รับเลือก	3	3	9

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริตเป็นการวิเคราะห์เพื่อแสดงสถานะความเสี่ยงของแต่ละเหตุการณ์ความเสี่ยง โดยแบ่งออกเป็น

สถานะสีเขียว : เป็นความเสี่ยงระดับต่ำ

สถานะสีเหลือง : เป็นความเสี่ยงระดับปานกลาง และสามารถใช้ความรอบคอบระมัดระวังในระหว่างปฏิบัติงานตามปกติการควบคุมดูแล

สถานะสีส้ม : เป็นกระบวนการความเสี่ยงระดับสูง เป็นกระบวนการที่มีผู้มาเกี่ยวข้องหลายคนหลายหน่วยงานภายในองค์กร มีหลายขั้นตอนจนยากต่อการควบคุมหรือไม่มีอำนาจควบคุมข้ามหน่วยงานตามหน้าที่ปกติ

สถานะสีแดง : เป็นความเสี่ยงระดับสูงมาก เป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับบุคคลภายนอก คนที่ไม่รู้จัก ไม่สามารถตรวจสอบได้ชัดเจน ไม่สามารถกำกับติดตามได้อย่างใกล้ชิดหรือสม่ำเสมอ

เกณฑ์การวัดระดับความรุนแรงของความเสี่ยง

(ระดับความเสี่ยง = โอกาสเกิดการทุจริต x ระดับความรุนแรงของผลกระทบ)

ระดับ	ระดับความเสี่ยง	ช่วงคะแนน
4	ความเสี่ยงระดับสูงมาก (Extreme Risk : E)	15 – 25
3	ความเสี่ยงระดับสูง (High Risk : H)	9 – 14
2	ความเสี่ยงระดับปานกลาง (Moderate Risk : M)	4 – 8
1	ความเสี่ยงระดับต่ำ (Low Risk : L)	1 – 3

ตารางการประเมินระดับความเสี่ยง

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558				
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลากำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต		/		

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาตประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาตประกอบกิจการเพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการ ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์		/		
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
- ใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อเพื่อการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ	/			
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการ หรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	/			
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้าง โดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา			/	
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม			/	
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง				
- การเรียกรับเงินจากบริษัทฯ ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัทฯ ผู้รับจ้าง			/	
- การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อดัดราคาของพัสดุที่ไม่สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง			/	
- การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้			/	
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล				
- การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน		/		
- การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน			/	

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
- การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง			/	
- การสอบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนให้ได้คะแนนสูง			/	
- การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครในลักษณะช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน			/	
- การประกาศผลสอบ โดยมีการแก้ไขคะแนนหรือลำดับการสอบได้ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้รับเลือก			/	

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำแผนบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ

การประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดการให้หรือรับสินบนจากการดำเนินงานตามภารกิจ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2568 ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่ากูบ อำเภอชัยใหญ่ จังหวัดชัยภูมิ

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
1. ความเสี่ยงด้านการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.2558		
- การดำเนินการยื่นคำขออนุญาต ไม่มีกรอบระยะเวลาที่กำหนดที่ชัดเจน อาจก่อให้เกิดการเรียกรับสินบนเพื่อความรวดเร็วในการพิจารณาอนุมัติ อนุญาต	ปานกลาง	จัดทำคู่มือการให้บริการประชาชน หรือแผนผังขั้นตอน การปฏิบัติงานตามกฎหมาย และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ จุดให้บริการ หรือช่องทางออนไลน์ เพื่อให้ผู้มาติดต่อกับ หน่วยงานใช้เป็นข้อมูลในการขอรับบริการ
- เจ้าหน้าที่มีการเรียกรับสินบนจากผู้ขออนุญาต ประกอบกิจการในพื้นที่ เพื่อแลกกับใบอนุญาต ประกอบกิจการ เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับผู้ขออนุญาตบางรายในกรณีที่ตั้งสถานประกอบการไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์	ปานกลาง	จัดกิจกรรมเสริมสร้างวัฒนธรรมปลูกจิตสำนึกให้เจ้าหน้าที่ทุกคนปฏิเสธการรับ ของขวัญและของกำนัลทุกชนิด ในลักษณะ การประชุมหรือการมอบนโยบายของผู้บริหาร
2. ความเสี่ยงด้านการใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- การใช้ดุลพินิจในการอนุมัติหรือยกเว้นระเบียบฯ ที่เอื้อเพื่อการแสวงหาประโยชน์ที่มีขอบ	ต่ำ	- การแสดงเจตนารมณ์ในการนำหลักคุณธรรมมาใช้ในการบริหารงานของผู้บริหาร ด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการ ป้องกันการทุจริต เพื่อยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
- การอาศัยอำนาจในตำแหน่งหน้าที่ของตนเข้าไปมีอิทธิพลในหน่วยงานของรัฐต่าง ๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐนั้นกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่ง เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง อันเป็นการแทรกแซงการทำงานภายในของหน่วยงานรัฐนั้น	ต่ำ	- จัดทำมาตรการป้องกันการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม
- การใช้อำนาจหน้าที่พิจารณาว่าจ้างผู้รับเหมาก่อสร้างโดยก่อนทำสัญญามีการรับเงินจากผู้รับเหมา	สูง	- ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานเสริมสร้างวัฒนธรรมภายในองค์กรให้ต่อต้านการให้หรือรับสินบน โดยการปฏิบัติตนให้เป็นตัวอย่างที่ดี หรือการวิเคราะห์ความเสี่ยงและจัดทำมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบน
- การใช้อำนาจหน้าที่ในการเรียกรับสินบนเพื่อส่งผลที่เป็นคุณแก่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งโดยไม่เป็นธรรม	สูง	- การทบทวน และประเมินผลมาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการให้หรือรับสินบนเป็นระยะ เพื่อแก้ไขปรับปรุงมาตรการให้สอดคล้องกับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป
3. ความเสี่ยงด้านการจัดซื้อจัดจ้าง		
- การเรียกรับเงินจากบริษัท ผู้รับจ้าง เพื่อแลกกับการกำหนด TOR โดยการ Lock Spec เพื่อเอื้อประโยชน์ให้กับบริษัท ผู้รับจ้าง	สูง	- ส่งเสริมให้มีการเปิดเผยข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างบนเว็บไซต์ของหน่วยงาน
- การจัดทำรายการขอซื้อขอจ้าง และการจัดซื้อวัสดุ อาจมีการรับสินบน เพื่อดังราคากลางของพัสดุที่ไม่สอดคล้องตามระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	สูง	- จัดทำมาตรการการคัดเลือกและแต่งตั้งผู้ตรวจรับพัสดุที่รัดกุมมากยิ่งขึ้น มีการตรวจสอบการจัดทำบัญชีรายการบันทึกการรับพัสดุที่ถูกต้อง รัดกุม และเน้นย้ำมาตรการ No Gift Policy อย่างเคร่งครัด
- การตรวจรับวัสดุ อาจมีการเรียกรับสินบน ทำให้มีรับรองคุณภาพวัสดุที่ไม่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน หรือไม่ตรงตามรายละเอียดวัสดุที่กำหนดไว้	สูง	- การอบรม ความรู้ ข้อกฎหมายเกี่ยวกับระเบียบการจัดซื้อจัดจ้าง และการจัดหาพัสดุ
4. ความเสี่ยงด้านการบริหารงานบุคคล		
- การเรียกรับสินบนจากผู้สมัครงาน เพื่อแลกกับการได้รับคัดเลือกเข้าทำงาน	ปานกลาง	- มีมาตรการตรวจสอบคุณสมบัติผู้สมัครอย่างเข้มงวดโดยอาจเปรียบเทียบกับคุณสมบัติผู้สมัครในตำแหน่งคล้ายกัน

เหตุการณ์ความเสี่ยง	ระดับความเสี่ยง	วิธีการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
		และหากมีการเปลี่ยนแปลงต้องมีเหตุผลและเสนออนุมัติตามระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- การเรียกรับสินบนในรูปแบบผลประโยชน์ ทั้งที่เป็นตัวเงิน และประโยชน์รูปแบบอื่นเพื่อให้ได้มาซึ่งการเลื่อนตำแหน่ง หรือความดีความชอบพิเศษ หรือความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน	สูง	-การกำหนดหลักเกณฑ์ในการบริหารงานบุคคลให้ชัดเจนและเป็นรูปธรรม
- การดำเนินการคัดเลือกผู้มีสิทธิสอบโดยช่วยเหลือให้ผู้สมัครที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้ผ่านเข้ารอบทั้งที่คุณสมบัติไม่ครบถ้วน หรือให้ผ่านเข้ารอบโดยไม่มีคู่แข่ง	สูง	-มีการตรวจสอบให้มีการลงประกาศรับสมัครเข้าทำงานโดยเปิดเผยต่อสาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน
- การสอบสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นธรรมโดยช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนให้ได้คะแนนสูง	สูง	-มีการเปิดเผยข้อมูลการบริหารและพัฒนาทรัพยากรบุคคลแก่สาธารณะผ่านช่องทางเว็บไซต์ของหน่วยงาน
- การกำหนดคุณสมบัติผู้สมัครในลักษณะช่วยเหลือผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบน	สูง	-การปฏิบัติงานตามประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ
- การประกาศผลสอบ โดยมีการแก้ไขคะแนนหรือลำดับการสอบได้ เพื่อช่วยเหลือให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับผู้ให้สินบนได้รับเลือก	สูง	-มาตรการนำผลการประเมินความพึงพอใจของประชาชนในการให้บริการมาใช้ในการเลื่อนขั้น เลื่อนเงินเดือนของบุคลากรภายในหน่วยงาน